

**el
campus**
de l'Autònoma

núm. **59** · novembre 2011

Les dues cares de Bolonya

DIRECTOR

Antoni Reig

SOTSDIRECTORA

Pepa Badell

(Producció, maquetació i xarxes socials)

SOTSDIRECTORA

Elvira Altés (Edició)

CONSELL EDITORIAL

Marta Corcoy, Miquel Àngel Linares,
Manuel López, Xavier Mas de Xaxàs,
Antoni Merino, Fernando Sabés,
Jaume Soriano, Toni Castel

DISSENY ORIGINAL

Pepa Badell

SECRETARIA DE REDACCIÓ

Marta Hernández

REDACCIÓ

Stella Aguiar, Silvia Alarcón, Andrea Aliau,
Ivet Carbajo, Belén Ciudad, Irene Ezquerro,
Sandra García, José A. Noguera, Ada MULLOL,
Carmen Segura, Anna Torres, Núria Torres

FOTOGRAFIA

Marta Hernández, Patricia Bazaga,
Eva Garrido, Sonia Pavón

MAQUETACIÓ

Juan Gómez, Montse Carrasco, Mercè
Mallenco, Marina Solà

EDICIÓ

David Torrens, Carina García, Laura del
Tort

FOTO PORTADA: Laura Monedero

ADREÇA

Facultat de Ciències de la Comunicació,
Universitat Autònoma de Barcelona
(UAB), Edifici I, Aula I2-117,
08193 Bellaterra (Barcelona)
TELÈFON 935813288
FAX 935812005

EDITA

Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB

PREIMPRESSIÓ I IMPRESSIÓ: Gratesa

Un primer balanç

Després d'anys de controvertida sobre els suposats efectes negatius o positius del Pla Bolonya, ja estem a dins, ja portem un any, com a mínim. L'intens i acalorat debat previ ha de donar pas a un debat post, a un primer i provisional balanç d'avantatges i inconvenients constatats en la realitat del dia a dia dels estudiants a les aules.

↳ **Antoni Reig**
Director

La implantació dels nous estudis dissenyats segons els paràmetres de Bolonya s'ha produït en el pitjor moment, enmig d'una crisi econòmica i financera mundial que està condicionant els pressupostos, inclosos els destinats a l'ensenyament universitari. És normal que els canvis requereixin noves inversions, però en aquest cas s'han fet a cost zero. Professorat i estudiants tenen opinions i visions contrastades de com estan anant les coses. Com és natural hi ha qui veu un gran pas endavant, qui anuncia una catàstrofe imminent i qui pondera avenços i retrocessos. El diagnòstic no és unànim, però sí que es repeteixen una sèrie d'apreciacions i es detecten unes carències.

↳ **Ens hi estem jugant el futur de les nostres societats perquè de la qualitat de l'ensenyament depèn el nivell de desenvolupament**

Una vegada més ens hem proposat recollir un ventall d'opinions tant d'alumnes com de professors i, fins i tot, les de diversos degans per intentar situar el tema i veure l'evolució d'aquesta experiència del nou ensenyament universitari que s'està aplicant a escala europea i que s'ha estès per tots els continents. Ens hi estem jugant el futur de les nostres societats perquè de la qualitat de l'ensenyament depèn el nivell de desenvolupament de les societats modernes i les seves possibilitats de tirar endavant en un món globalitzat on la competència és ferotge i la lluita per situar-se a les posicions destacades, aferrissada.

A aquestes alçades de la pel·lícula no ens podem permetre un fracàs. La responsabilitat és de tots, començant pels polítics i les autoritats amb poder de decisió que determinen on van a parar els recursos disponibles.

↘ 16

↘ Les **NOVATADES** a l'alumnat que arriba per primera vegada a la Universitat són una pràctica que es manté al llarg dels anys en algunes facultats.

MARTA ABAD

↘ Anar a la Universitat no és gratis, cal tenir en compte els preus dels **TRANSPORTS** que diàriament traslladen a milers d'estudiants i professors al campus.

↘ 24

LAURA MONEDERO

↘ La nostra universitat disposa d'un seguit d'itineraris de **NATURA** pels terrenys que envolten els centres on es proporciona l'ensenyament i la docència.

↘ 28

MÓNICA ROVIRA

EDITORIAL: Un primer balanç del Pla Bolonya

2

OPINIÓ: Preguntes, respostes i responsabilitat

10

CRÒNICA: El 'Correllengua' ha passat pel nostre campus

12

ENTREVISTA: El síndic de greuges explica la seva tasca

18

PERFIL: Raül Racer, un PAS que fa esports de risc

31

novembre 2011

El setembre de 2011 el Pla Bolonya va complir el seu primer aniversari. Un cop finalitzada la seva implantació, és hora de fer un balanç: ha millorat el sistema universitari? Com ha afectat als docents i a l'alumnat?

FOTO: LAURA MONEDERO

**Fa exactament un any,
les universitats espanyoles
van implantar de manera
definitiva el famós
Pla Bolonya. També conegut
com Espai Europeu d'Educació
Superior, aquest projecte
sempre ha comptat
amb detractors i defensors,
encara que, certament
ningú comptava
amb una crisi econòmica.
D'aquesta manera,
en el seu primer aniversari,
és hora de fer un balanç
dels èxits i els fracassos
del 'baby' Bolonya.**

Un any de Pla Bolonya

El procés d'implantació del Pla Bolonya va ser irregular, és a dir, algunes facultats el van iniciar abans que altres, però, finalment, el setembre de 2010, l'Espai Europeu d'Educació Superior el va fer obligatori. Per a alguna gent, aquest fet va representar un èxit més dels països d'Europa i un pas més en direcció a un supranacionalisme europeu. De fet, Bolonya estableix un nou sistema de crèdits, coneguts com *European Credit Transfer System* (ECTS), que està reconegut per totes les universitats europees.

Per en Jordi Barbé, degà de la Facultat de Biociències de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Espai Europeu d'Educació Superior i els crèdits europeus són èxits educacionals. Barbé explica que, a Espanya, el sistema universitari que hi havia

abans de Bolonya estava regit per un catàleg de títols imposats des de Madrid. Això significava que quan una persona llicenciada venia d'un altre país i el catàleg de títols universitaris espanyol no contemplava la seva carrera, aquesta persona havia de passar per un sistema burocràtic extenuant, amb el risc de ser obligada a estudiar més assignatures per, finalment, poder convalidar la seva llicenciatura. Avui, gràcies als crèdits europeus, Espanya té un registre de títols molt més flexible que elimina els obstacles a l'hora de convalidar un diploma universitari estranger. Els ECTS unifiquen la valoració de l'alumnat, permetent una major mobilitat dels estudiants per a Europa i també per la resta del món.

A més a més, aquest nou model de sistema universitari ha permès la

creació de nous graus, és a dir, noves carreres. Aquests nous títols són la conseqüència de l'evolució humana en els àmbits de la ciència, la medicina, la comunicació o la informàtica. D'acord amb en Jordi Barbé, països com Estats Units, Canadà o Suïssa ja comptaven amb carreres que reconeixien la diversificació de les ciències de la vida. No obstant, Espanya no podia innovar en aquest sentit degut a la rigidesa de l'antic catàleg de títols.

D'aquesta manera, el Pla Bolonya i els crèdits europeus han comportat la diversificació de les ofertes formatives. Com exemple es pot citar la Facultat de Biociències, la qual abans de Bolonya oferia únicament tres llicenciatures: Biologia, Biotecnologia i Bioquímica de segon cicle. Actualment, gràcies a la flexibilitat que comporta l'Espai Eu-

➤ Els crèdits ECTS unifiquen la valoració de l'alumnat, permetent una major mobilitat dels estudiants per Europa i també per la resta del món

➤ La implantació dels graus també ha afectat als últims alumnes del sistema de llicenciatura

➤ "Si anem retallant en professorat no podrem continuar així i hauré de canviar el sistema", pronostica el degà de Dret, Josep Maria de Dios

➤ Els estudiants de l'Autònoma tindran l'**OPORTUNITAT** de cursar nous graus.

ropeu d'Educació Superior, la mateixa facultat ha incrementat la seva oferta formativa en quatre graus: Ciències Biomèdiques, Biologia Ambiental, Genètica i Microbiologia. En total, la facultat ha passat de tenir tres llicenciatures a disposar de set graus.

Ara bé, l'Espai Europeu d'Educació Superior va començar a agafar forma l'any 1999, en la Declaració de Bolonya signada pels ministres d'Educació dels països europeus. En aquell moment, ningú parlava de crisi econòmica i tot era optimisme quan es tractava d'integració europea.

En canvi, a partir de l'any 2008, les economies dels països rics, entre ells els països de la Unió Europea, entren en una forta recessió i posen a prova el projecte comunitari.

On són els diners per a la seva implantació?

D'acord amb Juanjo Bravo, secretari general de la secció sindical de Comissions Obreres (CCOO), en la UAB, el que estava previst abans de la crisi econòmica era implantar Bolonya en les universitats espanyoles sense afegir

pressupostos addicionals. Però, des dels sindicats s'avisava a les administracions públiques que no era possible aplicar aquest model d'ensenyança sense augmentar els recursos per l'educació. "No és possible aplicar les modificacions que comporta l'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior sense incrementar els pressupostos i les despeses dedicades a les universitats", afirma Bravo.

Un any després de l'aplicació de Bolonya, no només no s'ha augmentat el pressupost per a la seva implantació, sinó que s'han reduït els fons dedicats a les universitats. És a dir, en la teoria

LAURA MONEDERO

➤ Molts estudiants reclamen que el sistema d'auto-aprenentatge els obliga a dedicar-se a la universitat a temps complet

➤ "En aquests moments estem intentant aplicar el Pla Bolonya a cost menys 10%", explica Juanjo Bravo, secretari general de CCOO

➤ Els professors han de dirigir diverses activitats com els seminaris, els laboratoris o els exercicis teòrics, de manera que acaben treballant més, però cobrant el mateix

el Pla Bolonya anava a ser implantat a cost zero, no obstant, en la pràctica això s'està fent a un cost negatiu. "En aquests moments estem intentant aplicar el Pla Bolonya a cost menys 10%", explica Juanjo Bravo. El secretari general sosté que ja no es podia implantar Bolonya amb el número de treballadors i les instal·lacions amb què disposava la UAB abans de les retallades. Actualment, amb la reducció de personal, és senzillament impossible portar-lo a terme. Així, a judici de Bravo, "el que tenia de positiu Bolonya ha saltat pels aires", degut a la falta de pressupost.

Una cosa molt semblant pensa el degà de la Facultat de Dret, Josep Maria de Dios, qui afirma que l'Espai Europeu d'Educació Superior està concebut per funcionar amb grups d'alumnes reduïts. D'aquesta manera, la falta de pressupost dedicat a la contractació de professors provoca la massificació a les aules i la pèrdua de tot el foment de Bolonya. "Si anem retallant en professorat no podem continuar així i hauré de canviar el sistema", pronostica el degà.

Tampoc té una visió optimista el professor titular de la Facultat de

Veterinària, membre de CCOO i secretari de la Junta de Personal Docent i Investigador (JPDI), Jorge López. Segons ell, la crisi i les retallades en educació han suposat un canvi radical en el discurs del govern. Sembla ser que, quan es va començar a imposar Bolonya, les administracions públiques defensaven la idea de que l'Espai Europeu d'Educació Superior significaria un ensenyament de major qualitat i una universitat d'excel·lència. "En els discursos generals, la paraula que més s'utilitzava era *excel·lència*", afirma el professor. No obstant, a partir de la

➤ Bolonya també afecta als estudiants de llicenciatura

La implantació dels graus també ha afectat als últims alumnes del sistema de llicenciatura. Tot i que des de les direccions de les facultats s'ha intentat no perjudicar-los, en molts casos ha sigut inevitable. Per a l'Andreu Criquet, alumne de Ciències Polítiques i membre de l'associació estudiantil Èpica UAB, es tracta d'una vulneració de drets. Criquet considera que quan els alumnes de llicenciatura es van matricular a la Universitat fa uns anys, van firmar una espècie de contracte que els atorgava drets i deures. No obstant, degut a la progressiva extinció de les titulacions, els seus drets han estat vulnerats.

➤ Hi ha diferents **OPINIONS**: alguns alumnes consideren que es la fi de la Universitat Pública.

EVA GARRIDO

crisi econòmica i, conseqüentment, de la reducció dels fons universitaris, s'ha passat d'utilitzar la paraula *excel·lència* a emprar el terme *eficiència*. Per a Jorge López aquest canvi de discurs té una importància crucial: "*Eficiència és amb menys, fer més o el mateix, però per a fer bé les coses s'ha de tenir recursos*", sentència el secretari de la JPDI.

De totes maneres, en la opinió del degà de la Facultat de Biociències, si bé les retallades afecten a tota la Universitat, influeixen més o menys segons el departament. Jordi Barbé afirma que, degut a la asimetria dels

recursos docents de les diferents seccions, aquelles que siguin deficitàries tindran dificultats per a que el resultat de Bolonya sigui positiu. En canvi, els departaments amb excedents no tenen perquè patir complicacions.

Com afecta a professorat i alumnat?

Els crèdits europeus han redefinit el model de formació acadèmica dels i les alumnes i, conseqüentment, el model de dedicació docent del professorat. Mentre els crèdits de les

llicenciatures es fonamentaven en la docència per ensenyament i mesuraven la duració de les classes impartides, els crèdits ECTS insisteixen en la formació pràctica i valoren el treball de l'alumne. D'aquesta manera, Bolonya disminueix l'ensenyament teòric a classe, basat en la recepció de coneixements, i augmenta l'estudi pràctic, basat en la realització de seminaris, laboratoris, exercicis, etc.

Cadascun dels crèdits de les antigues llicenciatures equivalia a deu hores lectives, en canvi, cada crèdit europeu representa aproximadament

LAURA MONEDERO

25 i 30 hores d'aprenentatge. Entre els alumnes existeixen opinions favorables i adverses a aquest nou model. Per la Marta Altayó, estudiant de Biologia, els crèdits europeus faciliten l'estudi: "Tot i que calia treballar cada dia, no m'ho vaig haver de jugar tot en un examen final. A més, els parcials em permetien eliminar matèria". Contràriament, per en Marc Martí, estudiant d'Antropologia, el nou model de formació no funciona en la pràctica i afirma que "per aplicar l'Espai Europeu d'Educació Superior caldrien més aules i més professo-

rat, però no se'n disposa". A més a més, molts estudiants reclamen que el sistema d'auto-aprenentatge els obliga a dedicar-se a la universitat a temps complet i, per tant, no poden compaginar els estudis amb un treball remunerat.

D'altra banda, el nou model de formació acadèmica no ha tingut en compte al personal docent de la Universitat. Si els crèdits europeus quantifiquen l'esforç de l'alumne dins i fora de classe, per als docents no s'ha fet un sistema que permeti computar el seu treball en total. En el

model de llicenciatura el professorat ha de realitzar anualment 240 hores lectives i 180 hores de tutories, en el nou model la càrrega de dedicació docent la dicta cada universitat. Malgrat les diferències entre els centres, els professors han de dirigir diverses activitats com els seminaris, els laboratoris, els exercicis teòrics, etc., de manera que acaben treballant més, però cobrant el mateix.

 **Stella Aguiar, Ivet Carbajo,
Sandra García i Irene Ezquerro**

El joc de les responsabilitats

Vull pensar que els diferents actors que van impulsar el denominat Pla Bolonya que anava destinat a transformar radicalment la universitat espanyola ens donarien una resposta negativa de preguntar-los ara si, enmig de l'actual crisi, prendrien la mateixa decisió. Doncs no es pot pretendre revolucionar un espai tan transcendental com l'universitari mentre no es fa altra cosa que apel·lar a la responsabilitat per tal de justificar polítiques economicistes que fan retrocedir el potencial de la institució. La infausta màxima de Mies van der Rohe segons la qual "menys és més", tan interessadament recordada, no passa de ser ara una falca publicitària, la reiteració de la qual ens hauria de resultar sospitosa.

Quan de l'essència de Bolonya se'n desglossa el seu contingut, expressat en el concepte d'integració en l'Espai Europeu d'Educació Superior, no hi ha objeccions a fer. Però si tenim en compte que aquesta adaptació a l'ample de via europeu va desembocar en l'absurd de mantenir l'ample existent però anomenant-lo de forma distinta (l'il·lògic 4+1, en lloc del més raonable 3+2) comprendrem que una cosa és no estar en contra i l'altra estar a favor. Si a això li afegim l'actual fallida del sistema de Màsters, autèntica pedra de toc de la reforma, veiem que, al final, la revolució es queda en foc d'encenalls.

El Pla Bolonya era una oportunitat magnífica per repensar la universitat i adaptar-la a les necessitats de la societat actual, que, per cert, no necessàriament coincideixen amb les de les empreses: una idea que sospitosament sovinteja. Però la universitat dels darrers anys s'ha obstinat a allunyar del seu si el pensament i la reflexió per acollir-se a una idea equívoca de la ciència i a un concepte de la productivitat molt mesquí. Bolonya només podia canviar aquesta tendència si realment modificava els paràmetres universitaris i oferia als docents i discentis la possibilitat de crear espais flexibles d'aprenentatge dels quals es fessin plenament responsables. Però no és que contribuís molt a realitzar aquesta utopia el fet que, des d'un primer moment, el nou sistema es materialitzés en un catàleg d'instruccions que substituïa el diàleg i la discussió per una burocràcia paternalista que, un cop més, convertia el pensament en pur càlcul. Sembla que ara tenim a la nostra disposició poderoses eines per gestionar les diferents vessants de la vida universitària: del caos hem passat a l'ordre. Però segons les lleis de la termodinàmica l'ordre i l'equilibri suprem no son altra cosa que l'anunci de la mort del sistema.

Em pregunto si encara hi estem a temps. Però ens trobem amb el silenci dels polítics. El silenci i l'abandó d'aquells que ens prometien que ens ho passariem d'allò més bé i que ara miren a una altra banda i, mentre ho fan, apelen a la responsabilitat. Responsabilitat de qui?

ARXIU UAB

 Josep Ma. Català
Degà de la Facultat
de Ciències de la Comunicació

➤ Un catàleg d'instruccions d'ús que substituïa el diàleg i la discussió per una burocràcia paternalista

Moltes preguntes, una resposta

Amb excepcions, Bolonya està en vigor entre no-saltres, amb caràcter general, des de fa tres anys. La seva aprovació i posada en marxa no va ser una qüestió pacífica, perquè implicava un nombre important de canvis, el procés es va conduir de forma confusa, i s'hi varen col·locar, segurament, massa coses. Però encara que potser no ha arribat l'hora del balanç complet, potser sí que val la pena mirar-nos amb detall on som, què passa i cap a on anem.

Anem per parts: calia millorar la manera de treballar de les universitats espanyoles? Sens dubte, sí. La situació no era igual a tot arreu, però sense una empenta general les més endarrerides no s'haurien posat en marxa i les més avançades s'haurien quedat massa aïllades.

Millorar volia dir treballar amb grups de docència més reduïts i amb un cert nivell d'atenció individual als alumnes? Sí. Generalitzar pràctiques i seminaris, tutories, etc. I aquesta reorientació de la docència, demana més recursos? De nou: sí. Això no vol dir necessàriament més plantilla o més diners, però sí més temps, més dedicació i més suport (des d'aules més petites fins a despatxos més eficients, passant per més llibres a les biblioteques o més facilitat per difondre materials entre els alumnes). Fins aquí d'acord, no? Seguim preguntant: es pot fer això en el context de l'actual política universitària? I aquí la resposta és, simplement, no.

Entengui bé el lector que no estic parlant dels retalls, o que no estic parlant només dels retalls. Ens movem en un marc més general de política universitària, que es basa en afirmar entre altres coses que la despesa universitària venia sent excessiva. No es dona suficient prioritat a la investigació. Les universitats tenen la responsabilitat de fer arribar les seves investigacions al sector empresarial. Les universitats catalanes han de competir amb les millors universitats europees.

Quina és la conseqüència d'aquestes idees? Reduir la despesa en docència: reemplaçar ensenyants experts i qualificats per alumnes de Màster; fomentar que els professors-investigadors puguin reequilibrar la seva dedicació per ensenyar menys i investigar més; concentrar els esforços a fer que alguna de les nostres universitats tregui el nas en (ai!) algun rànquing internacional. En aquest marc, es pot portar endavant el projecte Bolonya? El voluntarisme d'alguns docents segueix funcionant, i l'alumnat reacciona molt positivament al nou ambient docent. Però tinc dubtes sobre quant pot durar aquesta onada positiva. Si aquest voluntarisme afluixa, tota la retòrica bolonyesa perdrà sentit, i al final ens podem quedar amb la sospita que molts havien (havíem!) tingut: Bolonya pot acabar sent sinònim de trivialització, de *power point* i poc més.

PATRICIA BAZAGA

 Joan Botella
Catedràtic del Departament de Ciències
Polítiques i Dret Públic

 Bolonya pot acabar sent sinònim de trivialització, de 'power point' i poc més

El català, una llengua en perill?

Crònica

➔ Ivet Carbajo

LAURA MONEDERO

El català, en l'actualitat, és una "llengua minoritzada" pel castellà. Així ho ha afirmat el coordinador de l'Obra Cultural Balear, Tomeu Martí, durant la xerrada política emmarcada dins el *Correllengua* que es va dur a terme a la plaça Cívica. Martí considera que el nombre de parlants de la llengua castellana cada vegada és major, fet que impossibilita el creixement de la catalana. Afegeix que en l'àmbit jurídic és la llengua vehicular i lamenta que quotidianament és poc usada entre els joves. Aquesta sentència va ser corroborada per un membre de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL), qui va focalitzar l'aspecte lingüístic dins la Universitat. Per tal de promocionar la llengua catalana, a més de la "cultura dels Països Catalans", es va dur a terme aquesta diada, que va comptar amb diferents activitats. És destacable que, malgrat el caràcter de la jornada, al llarg de tota la tarda es va mantenir una mitjana d'una cinquantena d'assistents, un factor que podria donar la raó a Martí pel què fa a la situació del català en l'actualitat.

El cantautor Jordi Montañez va ser l'encarregat d'amenitzar la vetllada amb la seva música. Durant el concert, es podien observar cares d'emoció i entusiasme per part dels assistents, tant d'aquells que se sabien les cançons com dels que simplement escoltavien atentament les notes de Montañez. L'artista va delitar al públic amb cançons com *Sort de tu*, *Som* o *L'estaca*. Durant el concert, hi va haver diferents classes d'espectador: des dels assistents que cantaven i picaven de mans al so de la rumba fins als diversos curiosos que es detenien a gaudir del so harmònic del solista a mesura que anaven passant per la plaça Cívica.

També hi va haver un recital de poesia, *La boca que acaricia*, i uns balls de la colla bastonera Trinxaires de Santa Eulàlia de Ronçana. I entre el so de les gralles i el repic de bastons, va concloure aquesta jornada. Una tarda diferent a la UAB.

➔ **L'artista va delitar al públic amb cançons com 'Sort de tu', 'Som' o 'L'estaca'**

“Em veig fent trial tota la vida!”

RICARD NOLLA

➤ **PAULA CASTELLS**
Estudia Magisteri i és
campiona de Dos Trial

Quan vas començar a interessar-te pel trial?

No em vaig comprar la meua primera moto fins al 2007, va ser un model bastant vell. Tot va venir motivat per la meua parella d'aleshores, que practicava aquest esport. Al principi jo només l'acompanyava als entrenaments, però després em vaig anar engrescant i el 2009 vaig començar a competir.

Què et suposa guanyar una competició com l'Open de Lleida?

Molta satisfacció. La gent no sap que el trial és un esport molt dur i molt difícil, i que s'ha de treballar molt per a que les coses et surtin bé. L'equilibri, la concentració, la coordinació... són habilitats que s'adquireixen de mica en mica.

Hi ha algun factor psicològic que ajudi a fer un esport com aquest?

Sí, un amb què compten la majoria dels meus rivals: el suport de la família. Per sort, la meua exparella encara és el meu suport principal per les competicions.

Quina és la clau per ser una bona trialera?

La clau és la persistència i tenir un parell de pebrots! De vegades penso "estàs ben boja!", però qui no s'arrisca, no aprèn.

Què li recomanaries a la gent que vol aprendre aquest esport?

Molta gent comença a practicar aquest esport emocionada i ho deixa quan veu que l'aprenentatge és molt lent. Els recomano: esforç, dedicació i paciència per arribar a fer allò que més els agrada.

A part del trial, també ets vocalista en un grup de música.

Sí, sóc la cantant del grup Tibau. Aquest any vam fer una cançó dedicada al campió mundial de Moto 2, Marc Márquez, que és del meu poble.

Com t'ho fas per combinar els estudis de magisteri, les motos i la música?

Durant la setmana estudio, i els dissabtes i diumenges em dedico a les meves aficions. Ara mateix, el trial és l'activitat a què dedico més hores. Crec que ara és la meua oportunitat, perquè encara tinc el físic.

Quins són els teus objectius?

M'agradaria guanyar el Campionat d'Espanya. Però per això necessito més hores d'entrenament, més suport econòmic (patrocinadors...) i més gent que confii en mi. Em veig fent trial tota la vida!

➤ Ricard Nolla

novembre 2011

campus 13

Finalment tot és una qüestió de nassos

“És possible reconèixer una marca comercial amb l’olor del producte?” Aquesta és la pregunta en què s’ha basat la prova pilot sobre la capacitat olfactiva duta a terme a l’Autònoma. Si fos així, l’aroma podria passar a formar part del conjunt de la identitat corporativa d’una marca al costat dels elements visuals i els auditius.

➡ 1. Una estudiant observa el **RÈTOL** informatiu de la prova.

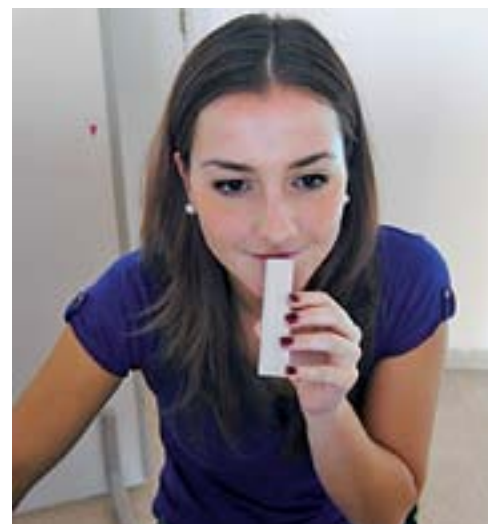
➡ 2. A la prova s’han d’**OLORAR** quatre mostres contingudes en diferents bossetes.

➡ 3. Un estudiant **INICIA** la prova olfactiva.

SONIA PAVÓN

➡ 4. A la dreta, una de les estudiantades **ENSUMA** una de les mostres de la prova.

Els humans percebem unes 10.000 aromes diferents i sovint les associem a vivències personals gràcies a la memòria olfactiva. Pere Navalles, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat II, ha estat l’impulsor de la prova pilot realitzada a l’Autònoma els passats 28 i 29 de setembre. Aquesta

prova forma part d’un estudi de referència sobre l’olor com a element de comunicació persuasiva.

La prova

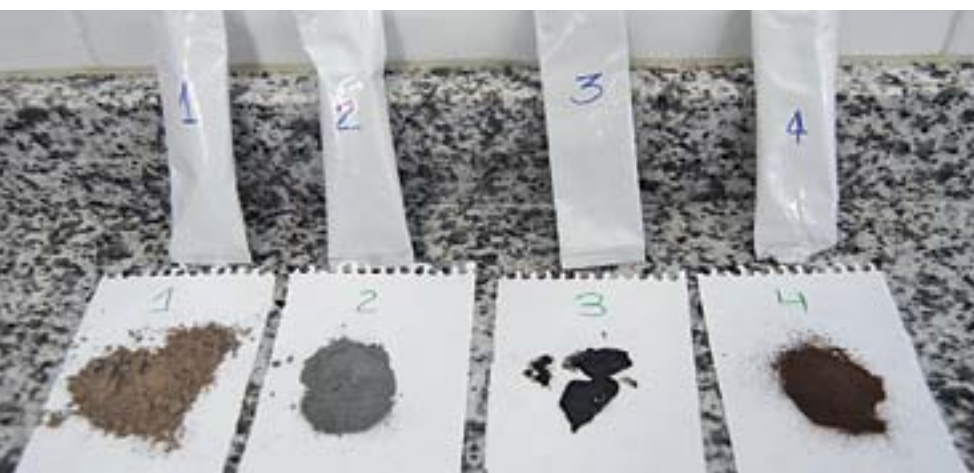
La recerca epidemiològica OLMARCAT l’han dut a terme l’Hospital Clínic de

Barcelona i la UAB. Un dels reptes de l’estudi ha estat l’elaboració del mètode per fer olorar les mostres dels productes. Es van escollir productes d’ús freqüent, per assegurar-se que tothom hagués estat exposat prèviament a la seva olor. “Era important que fossin aromes que poguessin conèixer homes

novembre 2011

5. La prova olfactiva ha estat realitzada a través del web d'OLMARCAT.

➤ Els orígens de l'estudi

Un dels fets que va despertar l'interès d'en Pere Navalles per estudiar de forma científica els mecanismes que associen els aromes a una marca va ser una experiència en la seva activitat com a creatiu publicitari: un client, fabricant d'ambientadors havia deixat de vendre sobtadament un dels seus aromes. La causa havia estat que els serveis funeraris havien utilitzat aquell ambientador a totes les seves instal·lacions i la gent va associar aquella aroma amb l'olor de mort. D'aquesta manera, Navalles va adonar-se que determinades experiències sensorials olfactives estan associades a les emocions.

➤ 6. Les **MOSTRES** utilitzades van ser xocolata, sucre (inolor), salsa de tomàquet i cafè, triturats i entintats per a fer-los irreconeixibles pels enquestats.

i dones, joves i grans, per evitar esbiaixar la investigació", explica el professor.

La prova, que consistia en ensumar quatre aromes diferents i respondre un qüestionari sobre la seva identificació, va gaudir d'un èxit inesperat. "No és fàcil aconseguir que 300 estudiants i professors participin durant dos dies en una prova experimental. La participació ha estat de nassos!", s'enorgulleix Navalles.

Els resultats

Els resultats mostren que el 99% dels enquestats va notar alguna olor en els sobres: 1 (xocolata), 3 (salsa de tomàquet) i 4 (cafè), i la majoria va considerar que eren senzilles d'identificar, com assenyalen Miquel Gonzalo i Albert Nadal, de primer de Periodisme. I així

es reflecteix en l'estudi: el 80% dels enquestats van relacionar l'olor de les mostres de xocolata i cafè amb una paraula concreta, i un 70% els va identificar amb la marca correcta. En el cas de la salsa de tomàquet, però, la identificació de la marca va ser superior a la identificació del producte. En referència al sobre 2, un de cada tres enquestats va respondre que havia sentit alguna olor, quan es tractava d'una mostra control sense aroma. Això pot explicar-se per un efecte de suggestió o pel record de l'olor anterior. "Haurem d'analitzar bé cada resposta i revisar el mètode, no fos cas que hi hagués algun aspecte que influís en aquest resultat", assegura Navalles.

Els resultats obtinguts, segons l'impulsor de l'estudi, han estat interessants, malgrat no ser representatius: el 76% dels participants, majoritàriament

estudiants, tenien entre 18 i 25 anys i la seva capacitat olfactiva no és, per tant, representativa del conjunt de la societat. Es preveu que en la prova definitiva que es farà a tot Catalunya durant els propers mesos, que serà continuadora de la investigació OLFACAT impulsada anys enrere, es tindrà una mostra més significativa i extrapolable al conjunt de la població. Si els resultats de la prova definitiva no divergeixen dels d'aquesta prova pilot, es demostrarà que és possible la identificació de marques comercials a través de l'aroma que aquestes transmeten, fet que podria revolucionar el món de la publicitat i la comunicació corporativa de les empreses.

➤ **Ada Mullaol, Carmen Segura
Claudia Bañon**

Una especial benvinguda a l'alumnat de primer curs

Facultats i 'novatades' són sinònim d'inici de curs. Com cada any, els alumnes més veterans preparen la seva particular benvinguda als estudiants de primer.

Les *novatades* s'han convertit en una tradició a les facultats de Medicina, Biotecnologia i Economia i empresa, entre d'altres. En Martí Cantallops, estudiant de segon de Medicina i un dels organitzadors de les *novatades*, comenta que aquest any la seva preparació va ser íntegrament via Facebook. Els estudiants van crear un grup, on s'hi va anar unint gent i, seguidament, es van organitzar en grups reduïts. "Realment la coordinació general la vam dur a terme entre tots. I el dia de les *novatades*, cada

grup ja tenia el seu material i la prova a punt per donar la benvinguda als novells, explica Cantallops.

La Júlia Bañeres és estudiant de segon d'Estudis de l'Àsia Oriental i, enguany, també ha estat organitzadora de les *novatades* als estudiants de primer. Els organitzadors de segon van anar a buscar l'alumnat de primer a classe. "Volíem fer que un dels organitzadors entrés a la classe vestit de professora, però al final no ens vam atrevir", comenta divertida. Els organitzadors els podien aprovar o suspendre aixecant uns cartelletes, depe-

MARTA ABAD

➤ **Els estudiants**
creuen que les quintades
son bromes innocents
i les consideren un joc

➤ **El alumnes de segon**
van organitzar les 'novatades'
íntegrament via xarxes socials,
com ara Facebook

➤ La facultat de Medicina,
l'epicentre de les grans 'novatades'.

ment de com els i les alumnes realitzessin les proves. Si aprovaven, els feien beure sangria o, en el cas que no els agradés, els amenaçaven dient-los que si suspènia els en farien beure.

També els van dividir en dos grups i els van fer un *Passaparaula* sobre la temàtica de la carrera: cultura general xinesa i japonesa. Els estudiants de xinès que van suspendre van haver de fer una carrera al davant de la facultat, just a l'hora en què sortia la gent. La Júlia comenta que la feina d'organitzador va ser força sacrificada i que es van haver de llevar molt d'hora per preparar-ho tot. També considera que les quintades són divertides tan per uns com pels altres. "Les *novatades* serveixen per establir la jerarquia a la facultat", bromeja.

Els i les estudiants creuen que les quintades són bromes innocents i les

consideren un joc. "Crec que és una bona manera per conèixer la gent del teu curs i, igualment, els companys de cursos superiors. Sempre va bé que hi hagi bon rotllo amb els grans", opina Carla Prat Llenas, estudiant de primer de Biotecnologia. En Pau Cid Bertomeu és estudiant de primer de Medicina i considera que les *novatades* formen part de la tradició dels estudiants nous. "Al principi, quan et comencen a tacar la roba amb tot tipus de líquids, et mosquejes una mica, però després entens que és una manera de passar-ho bé i conèixer gent", comenta Cid. Després de la xerrada al rectorat, els de segon esperaven els de primer on els van penjar una cartolina al coll amb una especialitat mèdica escrita. Segons el testimoni de l'estudiant,

els hi pintaven la cara amb rotuladors i els tiraven escuma d'afeitar, farina, sangria, aigua i Nocilla per damunt. Un cop reunits tots el del mateix grup, els portaven a un lloc i allà els feien tirar un dau, en què cada número tenia assignat una postura del Kamasutra. "El estudiants havien de fer la postura que surtís amb una persona del grup, si no ho feies et pringaven amb farina i si la feies et donaven sangria amb una xeringa", explica Cid. No importa si et llancen ous o si t'omplen la cara de pintura perquè el més important, és passar-s'ho bé.

➤ **José Noguera**
Laura Fros
Ada Mullaol

“El meu objectiu és consolidar el Síndic de Greuges”

➔ **JOSEP FONT**
Síndic de Greuges de la
Universitat Autònoma
de Barcelona

Josep Font ha dedicat tota la seva trajectòria al món de la química i la divulgació científica. Ha signat més de 200 articles a les revistes més prestigioses del sector químic. Font és acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. Sempre vinculat amb les universitats, des del 2009 es dedica a atendre les queixes de la comunitat universitària.

Per què va acceptar ser el defensor dels estudiants a la Universitat?

Segons els estatuts de la UAB, el Síndic de Greuges ha de ser aliè a la Universitat. Jo porto des de l'any 1969 en aquesta casa, però va coincidir amb la meua jubilació. Em van proposar ser Síndic i això va ser un repte a la meua vida. A causa del meu coneixement de la Universitat, em va semblar que la meua experiència podia ser profitosa per aquest càrrec.

L'anterior Síndic de Greuges, Jordi Porta, l'ha ajudat o assessorat?

Sí, ens vam reunir diverses vegades per conèixer els casos que hi havia i em va assessorar en allò que ell havia fet durant gairebé nou anys. Porta va marxar perquè el període de Síndic és com a màxim de vuit anys. Va ser una gran experiència.

Com definiria la figura del Síndic de Greuges?

El Síndic de Greuges és un defensor del poble. Un home bo, és a dir, un home que pot defensar les persones o la societat, que es veu petita davant les institucions.

Quins casos presenten els i les estudiants al Síndic de Greuges?

Des del Síndic de Greuges defensem els tres estaments: estudiants, professorat

ZAIDA SÁNCHEZ

novembre 2011

campus 18

i personal de serveis. La majoria són casos acadèmics. Tots els temes són confidencials, però podem dir que el 2010 vam realitzar 182 intervencions en total. D'aquesta xifra, el 46% són d'estudiants de grau, el 12% de màsters oficials i el 4% de màsters propis. En total, un 62% de les intervencions pertanyen a estudiants. La resta pertanyen als estaments de professorat i personal de serveis.

182 casos no és gaire, creu que és prou conegut el Síndic de Greuges de la UAB?

Crec que ara és bastant conegut. Si comptem tots els estudiants universitaris de l'Autònoma i veiem que ens van arribar 182 temes l'any 2010, són pocs. Però hem de tenir en compte que aquí només arriben els casos d'indefensió. És a dir, que l'alumne ja ha passat per tots els canals jeràrquics per tal d'intentar solucionar el seu problema. Aquí arriben els casos límits.

Aleshores, el Síndic de Greuges és l'últim tràmit si fallen les altres vies?

Sí, però és important saber que no som un organisme executiu, no som el Rectorat. El Síndic pot exposar a la rectora o als degans corresponents el problema d'un alumne. Nosaltres el defensem davant d'aquests departaments. Normalment, exposem que se'l tracti millor i que l'escoltin. Recomanem què han de fer.

Creu que els estudiants es veuen indefensos davant de les institucions de la Universitat?

El 80% dels casos es poden resoldre per telèfon o via correu electrònic. Els diem que parlin amb una persona concreta, o parlem amb el degà perquè l'atengui. Hi ha poquets casos en què hi hagi indefensió per part dels alumnes.

El Síndic de Greuges gestiona els casos més complicats o els casos en què els alumnes es troben indefensos?

En els casos més difícils ja no es truca o s'envia un correu electrònic, s'escriu una carta oficial al Vicerector o a la

👉 **"Degut al meu coneixement de la Universitat, em va semblar que la meva experiència podia ser profitosa per aquest càrrec"**

👉 **"El Síndic de Greuges és un defensor del poble. [...] Un home que pot defensar les persones o la societat, que es veu petita davant les institucions"**

👉 **"En el fons, Bolonya intenta imitar la universitat americana, però no es pot comparar. S'ha volgut fer a cost zero i això és difícil"**

Rectora recomanant-los que estudiïn el cas. Per posar un exemple, el decret de preus, que és el que fixa el preu dels crèdits de les llicenciatures, dels graus... per part de la Generalitat de Catalunya. Hem tingut molts problemes econòmics per defensar aquest decret. El principal problema és que el decret de preus surt molt tard, normalment, a finals de juliol. No hi ha temps, pràcticament. Un cas habitual són els alumnes estrangers que han demanat una beca vuit mesos abans amb el pressupost del decret de preus de l'any anterior. Quan arriben a la facultat s'assabenten que els preus dels crèdits han pujat. Això és una indefensió.

Quan i com es pot dirigir un estudiant al Síndic de Greuges?

Hi pot accedir de manera convencional, fent un escrit i entregant-lo al registre

general. També es pot omplir el formulari del web. Atenem consultes per telèfon, però també s'han d'enviar per correu electrònic per tenir-ne constància. Sempre s'han d'identificar.

És difícil defensar l'alumnat davant del deganat de la Universitat?

Penso que no. Crec que sí que ho seria si el Síndic no tingués experiència o no estigués vinculat a la Universitat. És més fàcil si coneixes els procediments, els rectors, administracions, etc. No és difícil, però t'ha d'agradar. Jo sóc químic i no en sé de lleis, però me'n surto bastant bé.

Desenvolupa altres tasques com a Síndic de Greuges?

A part d'oferir informació, actuar o defensar, nosaltres també tenim iniciatives pròpies. En moltes ocasions presentem o recomanem al Rectorat que actuï sobre alguns temes que creiem que no van massa bé.

Des del 1995 al 1997, va ser Director General d'Universitats de la Generalitat de Catalunya. Quines diferències hi ha entre les universitats d'ara i de les de fa dotze anys?

Abans hi havia més perspectives i més ganes de fer. Ara veig desànim per part de tots plegats. L'economia està pitjor, les institucions no posen totes les seves armes, i els professors i alumnes no tenen tant d'interès. El desànim porta a més desànim, això ha de canviar. Bolonya és el canvi més destacat. Aquest pla és un canvi per a l'estructura de les universitats, pels estudiants, els professors... En el fons, Bolonya intenta imitar la universitat americana, però no es pot comparar. S'ha volgut fer a cost zero i això és difícil. Als Estats Units, les universitats són privades, existeixen nivells d'universitat i *college* d'elit. Tenen varietat i a Espanya, no.

Veu efectiu el pla Bolonya?

Jo no l'hagués fet tan radical. Si haguéssim adaptat el primer cicle a grau i el segon a màster, seria molt millor. Hagués estat més fàcil.

Què pensa de la gent que diu que a les universitats no s'aprèn, que on s'aprèn de veritat és al món laboral?

Jo crec que estan equivocats. S'aprèn molt, i això ha estat un gran canvi respecte als estudis que vaig realitzar jo. Hi ha molta més pràctica. La Universitat t'ensenya a pensar. I després, això es pot aplicar a la vida personal i laboral.

Quina creu que és l'assignatura pendent del Síndic de Greuges?

El meu objectiu és consolidar el Síndic de Greuges. Volem tenir més personal. El Síndic depèn del claustre, abans no era així. El que volem és que sigui independent amb un petit pressupost. També volem més protecció de dades.

**Alejandro Rodríguez
Zaida Sánchez**

De químic a síndic

➤ **EDUCACIÓ** Josep Font és doctor en Ciències per la UB. Va realitzar el post-doctorat a la Universitat d'Alberta (Canadà).

➤ **CÀRRECS** Va ser vicerector d'Investigació i vicerector d'Assumptes Acadèmics. A més, ha estat degà de la Facultat de Ciències i director del Departament de Química. Durant dos anys, Font va ser director general d'Universitats de la Generalitat de Catalunya.

➤ **DISTINCIONS** Ha rebut nombrosos premis, entre els quals destaquen la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat al mèrit científic i el premi Ciutat de Barcelona de Tesis Doctorals.

El primer centre d'investigació vegetal de l'Estat

Que els vegetals es facin més grans, necessitin menys aigua per créixer o aguantin millor les altes temperatures són exemples de tasques del Centre de Recerca Agrigenòmica.

Interior d'un HIVERNACLE del CRAG.

EVA GARRIDO

➤ El CRAG compta amb **9.000 metres quadrats** i **600 metres d'hivernacles**

➤ El desenvolupament de la genòmica ofereix possibilitats per **afrontar els problemes** de producció d'aliments

➤ La dimensió del centre fa que sigui un centre de **referència** al sud d'Europa

El Centre de Recerca Agrigenòmica (CRAG) té com a objectiu ajudar al nivell tecnològic de les empreses, segons el seu director, Pere Puigdomènech.

Les seves instal·lacions, que compten amb un laboratori de genòmica i de seqüenciació capil·lar i modernes màquines de microscòpia, el converteixen en un dels centres de referència al sud d'Europa i li permeten estudiar les plantes en condicions controlades. El CRAG fou inaugurat el passat mes de juny i a l'acte hi va acudir la ministra de Ciència i Innovació, Cristina Garmendia. El Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i la Direcció General d'Investigació de la Generalitat es van fer càrrec del finançament, i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) va cedir els terrenys.

El centre investiga la genòmica, la biologia molecular vegetal, la genètica d'animals de granja i les aplicacions moleculars

útils per a l'agricultura i la ramaderia. La indústria agroalimentària necessita productes econòmicament competitius, però els consumidors demanen alhora qualitat. Al CRAG, aquestes prioritats esteses en la majoria dels països desenvolupats es troben concentrades en línies d'investigació bàsica i aplicada.

El director explica que la investigació del centre es basa en el creixement i les reaccions de les plantes al seu entorn, les reaccions a les malalties i a l'estrès ambiental, l'estructura i dinàmica dels genomes, la síntesi de metabòlits secundaris i la *domesticació* de plantes i animals agraris. Això podria ser la resposta als problemes de producció i al creixement de la població mundial, que es calcula que el 2050 necessiti un 70% més d'aliments.

➤ **Alejandro López**

novembre 2011

cam
pus 21

Emprendre, una bona alternativa de futur

Amb la crisi econòmica actual, cada cop és més difícil trobar feina. Tot i això, les i els joves emprenedors saben quin és el procés a seguir: una idea, un projecte, una realitat.

Segons un estudi elaborat per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya el 2011, un 89% dels titulats no troba feina fins tres anys després d'haver acabat la carrera. A més, la taxa d'atur entre les persones graduades a Catalunya ja és d'un 8%. Davant d'aquestes dades per la gent emprenedora la clau es troba en preparar-se per a viure en aquest nou model i, fins i tot, en estar preparat per a crear-lo un mateix.

Jo emprenc

En Jordi Prat té 28 anys i és llicenciat en Sociologia. La Cristina Navarro, de

21, és estudiant d'Economia. En Jordi Frías, de 21 anys, estudia Economia i Enginyeria en disseny industrial alhora. I Axel Sanz, de 24 anys, és llicenciat en Administració i Direcció d'Empreses i Dret. Tots tenen un punt en comú: un esperit emprenedor. Tots quatre han rebut els "Premis per a la promoció de l'esperit emprenedor entre l'estudiantat" de la UAB pels seus projectes innovadors i viables.

Axel Sanz ha fet realitat el seu projecte batejat amb el nom de Lookations.com. "Juntament amb en Pol Tarragó i en Carlos Ruiz, vam veure la possibilitat de crear un portal web que recerca localitzacions per a realitzar pel·lícules,

PATRICIA BAZAGA

sessions fotogràfiques i celebració d'esdeveniments", afirma Sanz.

Jordi Prat, juntament amb Pol Bartrès, ha muntat una empresa de creació, desenvolupament i producció de recursos interactius per a la divulgació de coneixement i pedagogia de la ciència i la tècnica, Interactua. Segons explica Prat, dels molts canals de divulgació científica existents, la interacció directa amb objectes és el millor mitjà per comprendre els fenòmens del nostre entorn.

Cristina Navarro i Jordi Frías estan treballant amb el projecte Turn on the light, Glitter S.L. En concret, es tracta d'un comandament tàctil sense cablejat. Una idea que, segons explica la Cristina, en principi era el treball d'una assignatura de la carrera però s'ha acabat convertint en un projecte de futur. La idea va sorgir, segons

Navarro, perquè li molestava molt aixecar-se al matí i no trobar l'interruptor del llum de l'habitació.

Aprendre a emprendre

Només el 33% de l'estudiantat català veu oportunitats per emprendre, segons dades de l'Observatori d'Emprenedoria Universitària (OBSEU). A l'hora de transformar una idea en una realitat els estudiants es troben sols davant moltes dificultats. "No és fàcil. Són molts diners.", comenta Jordi Frías. Aquesta idea coincideix amb l'estudi de l'OBSEU, que conclou que els i les universitàries consideren que la falta de finançament és el principal obstacle per iniciar una empresa. Per la seva part, Sanz veu la llum en un àmbit on molts estudiants no la veuen. "Si busquem la vessant positiva de la

➤ **Jordi Prats:** " Molts cops la dificultat d'emprendre es troba en com crear una empresa i no tant en crear-la"

➤ **Cristina Navarro:** "El nostre projecte en principi era el treball d'una assignatura i s'ha acabat convertint en un projecte de futur"

➤ Cristina Navarro i Jordi Frías estudien la col·locació del seu **PROJECTE** dins el plànol de la casa.

crisi, en cas que n'hi hagi, és que les empreses, igual que la gent del carrer, busca noves fórmules per estalviar i, per tant, intenten optimitzar els seus recursos. Aquí és on els emprenedors tenim una oportunitat". Tot i això, Sanz reconeix que la vida de l'emprenedor no és fàcil. Segons diu, "En ocasions et penses que ets a dalt de tot i un altre dia t'adones que ets l'últim de la cua". Per Jordi Prat, molts cops la dificultat es troba en "com crear una empresa" i no tant en "crear-la".

Sigui com sigui, aquesta joventut emprenedora és un clar exemple de que una bona idea, amb esforç i il·lusió, pot convertir-se en el teu lloc de treball ideal en un futur no molt llunyà.

➤ **Anna Torres**
Silvia Alarcón

El preu d'arribar a la Universitat

Des de la instal·lació a la UAB de les màquines validadores de títols, estudiantat i Ferrocarrils de la Generalitat s'enfronten en un debat sobre la relació qualitat-preu, l'excès de control i la veritable funció d'aquest sistema. La disputa sembla que continua sense trobar solució i per ara, continuen havent-hi les mateixes postures a favor i en contra.

➔ Estudiants arribant a l'Autònoma amb **RENFE** i Ferrocarrils.

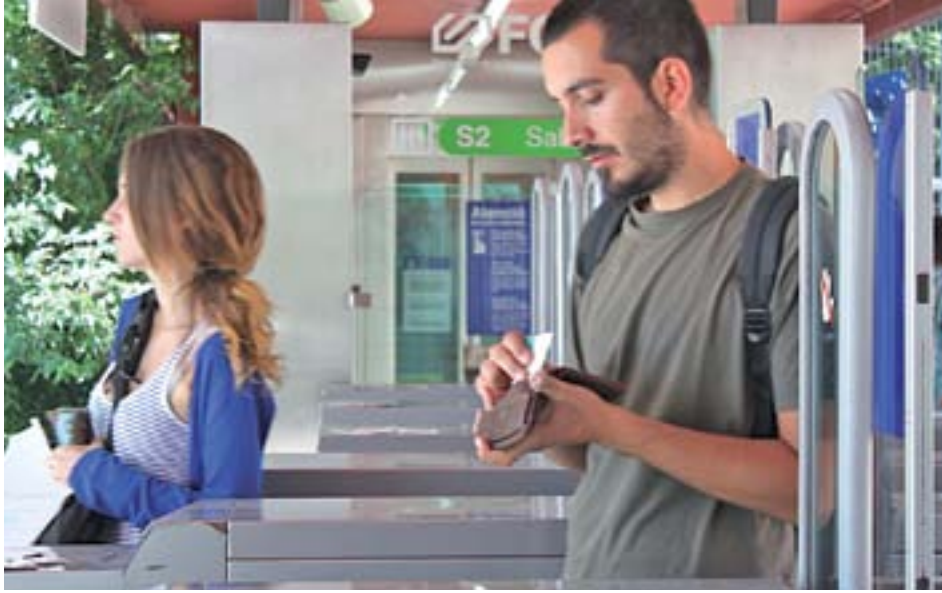
Centenars d'estudiants de la UAB han de validar cada matí el seu títol a les màquines que l'FGC va instal·lar als ferrocarrils de la Universitat. Però des de la seva aplicació, tots aquells que arriben a la UAB també s'han acostumat a les grans cues que generen aquestes màquines i a l'obli-

gació de comprar un títol de viatges integrat de dues zones o més, molt més car que un d'una zona.

Ambdós motius han provocat que un nombrós sector d'estudiants, continuï queixant-se i doni opinions contràries a la mesura. Molts estudiants de la UAB veuen les màquines

com un sistema de control innecessari i inútil i creuen que haurien de ser ells mateixos qui haurien de ser responsables a l'hora de comprar el títol adequat. Els més reaccionaris d'aquest sector, han anat més enllà de la mera queixa i han materialitzat el seu desacord sobre les màquines,

➤ Quina tarjeta et convé?

Segons dades de la Unitat de Gestió de Mobilitat de la UAB, l'opció més econòmica per desplaçar-se des de qualsevol origen fins a l'Autònoma, en el cas que només es facin dos viatges al dia, és utilitzar la T-10. La T-Jove surt a compte en el cas que es facin més viatges diaris ja que permet fer un nombre il·limitat de desplaçaments durant 90 dies. Per altra banda, la Targeta Studi de Renfe –tarja no integrada– surt més a compte que la T-Jove. I en els casos de trajectes des de Sant Quirze i Sant Cugat és més assequible la targeta trimestral de FGC que la T-Trimestre.

➤ Estudiants **ACCEDINT** a través de les màquines validadores de títols.

que han estat pintades, ratllades amb objectes de tota mena i tacades amb ous. Aquestes destrosses han suposat una despesa de 150.000 euros.

Des dels Ferrocarrils de la Generalitat afirmen que els actes de vandalisme no són més que una constatació de l'egoisme d'alguns usuaris que, amb l'augment del control, veuen més complicat seguir desplaçant-se de manera fraudulenta.

Un dels objectius principals de les màquines validadores era precisament combatre el frau amb els títols, i que la gent que es desplaçava a la UAB ho fes amb el de dues zones o més i no amb el d'una, com feia la gran majoria d'usuaris. Si bé, l'índex de frau només ha disminuït en un 0,44%, la venda de títols tarifaris de dues zones ha augmentat un 8%. Tot

i que les xifres són baixes, el canvi ha produït una certa eficàcia.

Arribem a un acord: T-UAB?

Els desplaçaments fraudulents amb títols inadequats eren un dels principals problemes contra els que es combatia, de manera que l'element econòmic era i és la causa principal de disputa entre consumidors i FGC. La diferència entre tots dos títols és considerable i alguns la qualifiquen d'excessiva. Si a més a més, tenim en compte que molts que viatgen a la UAB són estudiants, arribem a la clau del problema.

Tenint en compte l'elevat preu i la situació econòmica en la que ens trobem immersos, s'ha parlat molts

cops de la creació d'una T-UAB, una targeta que sigui vàlida i més assequible per als estudiants de la Universitat.

L'associació Èpica, coordinadora estudiantil de la UAB, lluita des de fa temps per a aconseguir la implantació d'aquesta targeta tot i que és molt difícil i calen excessives negociacions i mitjans econòmics per tal que això sigui possible. De moment però, el que sí s'ha aconseguit és la introducció d'un tipus d'abonament anual, que costa 489 euros, que es vàlid per a tots els que es desplacen a la Universitat des de Plaça Catalunya. Per a la resta de procedències, el preu varia.

➤ **Andrea Aliau**

EVA GARRIDO

➤ Els comerciants de la plaça Cívica critiquen que els artesans **no paguin** lloguer per estar al campus universitari

➤ Els i les estudiants **veuen bé** que els artesans estiguin a la Universitat perquè és una altra forma de guanyar-se la vida

Bijuteria artesanal, una oferta de productes alternatius

Des de polseres fins a moneders o collarets. Aquests són només alguns dels articles fets artesanalment que ofereixen els venedors ambulats ubicats a la sortida dels Ferrocarrils de la Generalitat de l'Autònoma.

Diàriament els estudiants i els docents que arriben a la Universitat es troben amb parades de productes de bijuteria. Tot i estar adaptats i acceptats, els comerciants de la plaça Cívica critiquen que els artesans no paguin lloguer per vendre al campus.

Des de fa diversos anys, la Sofia, que va estudiar Ciències Polítiques, ven polseres, collarets i arrecades elaborats artesanalment amb l'ajuda del seu marit. Segons diu l'artista, prefereix estar a l'Autònoma perquè aconsegueix vendre més i perquè els

efectius de la policia no poden entrar al campus. No gaire lluny d'aquest punt de venda, un artesà, que no va voler revelar la seva identitat per evitar nous conflictes amb l'equip de Seguretat de la Universitat, fa braçalets amb plata. "Crec que al Rectorat no li agrada que estigui aquí", sentència el venedor.

Haurien de pagar lloguer?

Els comerciants de la plaça Cívica no estan en contra dels artesans encara que

➡ Els artesans **EXPOSANT** els seus articles.

➡ **Conflictes venedors-seguretat**

Gran part dels venedors ambulants consultats admet que prefereix vendre a l' Autònoma pel fet que la policia no pot entrar dins del campus. No obstant, alguns artesans reconeixen haver tingut problemes amb l'equip de seguretat de la Universitat. Per això, els venedors ambulants opten per anar canviant la ubicació de la seva paradeta per evitar que els convidin a abandonar el complex universitari. D'altra banda, n' hi ha que reconeixen no haver tingut cap tipus de conflicte amb la seguretat privada de l'Autònoma per ocupar l'espai públic.

consideren injust que no paguin lloguer. "Els fan bijuteria versàtil i mai han venut roba, de manera que no em fan la competència", manifesta la responsable de Campdem, Marta Foners. L'encarregada de l'Òptica Universitària, Eva García, admet que per ara no li molesta que estiguin al campus, però que en el moment que vinguin ulleres es queixarà. "El nostre problema és que hi ha un tipus de gent que es dedica a robar les nostres ulleres per després revendre-les", afegeix García. Però n'hi ha de més crítics: "Crec que un mínim de diners haurien de pagar, i més, quan hi ha crisi. Si haguessin de pagar 50 euros, segur que no vindrien", recalca el dependent de la botiga de fotografia, Miguel Segura, que porta treballant 10 anys.

A la sortida del ferrocarril, alguns s'aturen a contemplar els articles que venen els artesans. Altres, en canvi,

passen de llarg perquè no els interessin els productes o perquè tenen pressa. "M'encanta el que venen però mai he comprat res perquè tinc por de perdre el tren", confessa Nerea Guerrero, estudiant d'ADE + Dret. A l'estudiant de Ciències Polítiques Adrià Borrell li sembla bé que els artesans vinguin els seus productes a la UAB perquè així "no tenen problemes amb la policia". Sara Alcover estudia Filologia Catalana i admet que alguna vegada ha comprat algun article als venedors ambulants. Afegeix que la presència d'aquests artistes "no fa mal a ningú".

➡ **Mercè Mallenco**
José Noguera
Stella Aguiar
Eva Garrido

novembre 2011

campus 27

S'amplia la xarxa de camins de natura de Bellaterra

 Text: Mònica Rovira i Ada Mulla / Fotos: Mònica Rovira

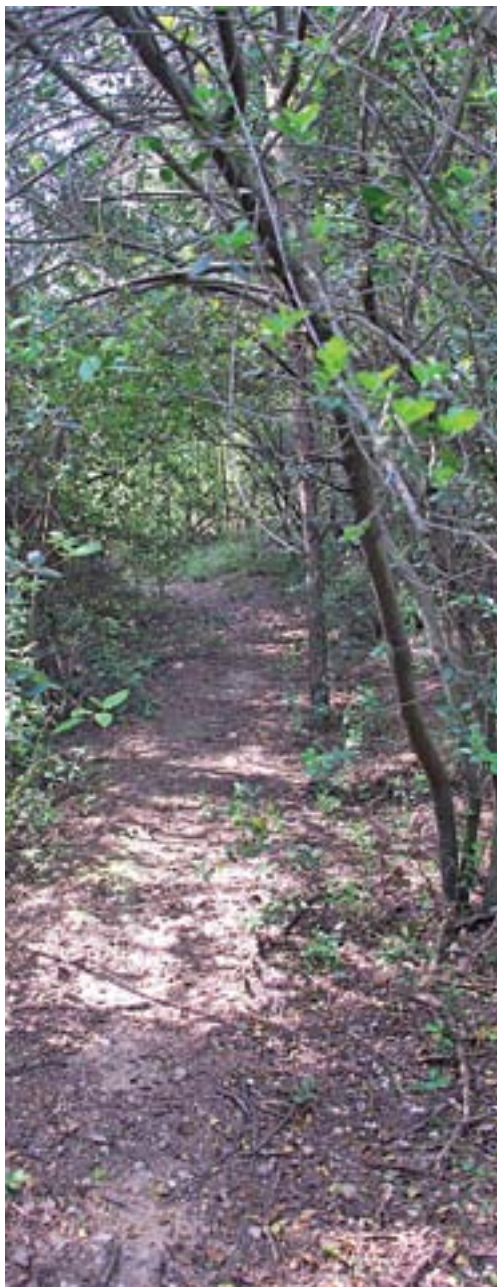
Fa tretze anys que l'Oficina de Medi Ambient de l'Autònoma va crear dos itineraris de natura que recorrien la

part exterior del campus. Aquests itineraris s'han fusionat amb quatre rutes més per renovar la xarxa de camins de Bellaterra. Les noves rutes recuperen antics camins i connecten amb els preexistents: l'itinerari vermell de Can Domènec i el blau, de Can Magrans. Els antics i els nous itineraris

construeixen un teixit de camins que travessen de punta a punta el campus i que donen a conèixer tota una àmplia àrea, tant rural com urbana. Des de l'Oficina de Medi Ambient de la UAB es vol potenciar l'activitat física en contacte amb la natura pels beneficis que això comporta.

novembre 2011

campus 28

Les noves rutes que formen la xarxa s'endinsen per les tres valls que hi ha al campus, conformades per tres rieres. Les rutes vermella i blava en ressegueixen dues i, la tercera, ressegueix la ruta carabassa de Can Miró. La ruta blau cel creua la part més allunyada del campus i travessa tant el

bosc com els camps de conreu. Com aquesta, la ruta groga ressegueix un sender de gran recorregut (GR), que recorre el Vallès Occidental i acaba a Cerdanyola del Vallès. Finalment, la ruta magenta és la més urbana i dona a conèixer els racons del campus on té lloc l'activitat acadèmica. En aquesta

última es poden veure els jardins i monuments que hi ha a les facultats sense entrar tant en contacte amb la natura com en les altres rutes.

L'Oficina de Medi Ambient ha penjat els díptics explicatius de cada ruta al seu web (www.uab.cat/medi-ambient/), juntament amb un díptic

més general en el qual es marquen les distàncies entre els diferents punts i on pots crear el teu propi recorregut, saber la distància que has caminat i conèixer llocs nous tot interconnectant les rutes. A cada díptic hi apareix un mapa i una explicació del recorregut, la distància, el desnivell i el temps necessari per dur-lo a terme, a més de

marcar els punts de connexió entre els diferents itineraris.

Tal com afirma el delegat de la rectora per la Sostenibilitat, Xavier Domènech, "no hi ha pressupost, és a cost zero" i, per tant, no hi pot haver un manteniment estable de les vies. Algunes vegades són els mateixos membres de l'Oficina de Medi Ambient

els qui s'encarreguen de realitzar el manteniment i només en casos puntuals contracten una empresa. Per això, fan una crida a la col·laboració dels usuaris perquè els hi notifiquin l'estat de les rutes i els animen a fer-les, ja que, com més gent les utilitzi, més s'impliquen les autoritats per conservar-les en bon estat.

Emocions al límit

➔ RAÜL RACER
Treballa a l'escola de Postgrau i té 30 anys

LAURA BACHS

Aquells que ho han provat asseguren que l'esport és com una droga. L'autosuperació constant i aconseguir vèncer reptes imposats, sovint per un mateix, és quelcom molt addictiu. Així ho explica en Raül que, a més de ser llicenciat en Administració i Direcció d'Empresa i Periodisme, és un enamorat de la muntanya i de les missions impossibles. "Enganxa el patiment; més d'una vegada he acabat curses plorant i, tant sols passar la meta, ja tinc ganes de tornar-hi". Abans jugava a futbol sala però, quan va descobrir el món de les curses de muntanya, va abandonar el joc amb pilota.

Nedar a contracorrent el riu Llobregat, pujar deu vegades la canal de Sant Jeroni

o arribar a dalt de Montserrat amb patins de línia són només algunes de les idees esbojarrades que han tingut en Raül i els seus companys d'aventures. Ara fa un parell d'anys, va néixer Koala's Team, el grup que aplega deu culs inquietos i que es caracteritza per buscar un punt d'excentricitat en les seves sortides, fent que no sigui un equip esportiu normal.

Vestit amb barretina i una samarreta que l'identifica com a Koala, en Raül està llest per acabar, amb èxit assegurat, qualsevol meta marcada per l'equip. Mentre corre com una llebre per la muntanya també fa de reporter, ja que és l'encarregat d'explicar totes les anades i vingudes de l'equip a la pàgina web dels Koala's (www.koalasteam.com).

Evidentment, per tenir unes cames que aguantin aquest ritme trepidant és indispensable un entrenament constant. En el seu cas, tot sovint, quan surt de treballar de l'escola de Postgrau es dirigeix cap al SAF, on acostuma a anar a classes d'*spinning*, i els caps de setmana corre de sis a vuit hores.

A vegades, però, el risc és real. Una vegada li va tocar fer bondat perquè el van operar del menisc i del lligament creuat anterior, que es va trencar en una maratò de muntanya. Tot i això, ja tenia pensat el proper desafiament: una travessa Barcelona-Mallorca en caiac.

➔ Mireia Pla

novembre 2011

campus 31

La Marmita

Sirius

Hotel Campus
UAB CAMPUS

L'HOTEL CAMPUS ofereix a la comunitat universitària, als seus restaurants:

La Marmita:

menú a la carta amb productes frescos de temporada per 22,80 € per persona (IVA inclòs). A triar un primer, un segon i postres, amb vins Moli de Foc, D.O. Penedès (*), aigües minerals i cafè.

Com aperitiu, oferim un tast de 6 varietats d'olis de Catalunya.

Horari: Servei a la carta de dilluns a divendres de 13:30 a 16:00h i de 20:30 a 22:30h

Sirius:

bufet diari de cuina casolana per 10,95 € per persona (IVA inclòs). Els divendres, bufets temàtics.

Horari: Bufet de dilluns a divendres, de 13 a 16h.

Per facilitar la vostra estada, oferim aparcament gratuït al soterrani de l'edifici Vila 2, a l'altra banda de la plaça de l'Hotel Campus.

Els preus indicats es troben dins del límit de justificació de despeses protocolàries i per atencions socials de la UAB.

Vila Universitària
Campus UAB - 08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès) - Barcelona
Tel 93 580 83 53 - Fax 93 580 89 76
comercial.hotel.campus@uab.cat
www.hotelcampusuab.com

(* Vins Moli de Foc: autoritzat per CATEDRES Vineres - Cellers CATEDRES de cooperatives vinícoles de Terres de l'Ebre i Catalunya, Penedès Gran 1983 per més de 100 hectàrees de la comarca del Penedès, amb la producció d'elaborar vins i cava de forma professional i amb personalitat pròpia.